

20.46x24.92	1/3	12	עמוד	י ב ר ל ש י א	30/10/2015	50304024-8
מועצת הזיתי - 28010						

חקלאות במצוקה

ריאיון החודש עם...

אלוף (מיל.) אורי שגיא, חקלאי מצטיין

"המדינה עושה כסף על האזרחים. מחירי המים מטורפים, ללא כל צידוק, ללא כל הצדקה. למה בשכונת התקווה משלמים מחירים גבוהים כל כך. מים מותפלים עולים חצי דולר!"

שמעון וילנאי

המפרץ כאשר אורי ואנוכי נפגשנו באירוע השגת שמני זית חדשים באתר מיוחד ביפו. עיראק של סדאם חוסיין היתה תחת מתקפה אמריקנית ושיגרה איומים וטיי"לים גם על ישראל וכולנו חששנו מנשק גרעיני/כימי שיפול עלינו. אורי שגיא הרגיע אותי באותו אירוע ואמר לי באלה המילים: "אין לסדאם חוסיין נשק גרעיני. אין מה לחשוש ממנו. אני אומר לך,

שמו לחנויות לממכר גורמה ברחבי המדינה.

הרשו לי בפתח הדברים שבהם נביא את סיפורו האישי של האיש לגלות לכם ששנים רבות אני נמנה עם מעריציו של האיש, בעיקר כשעוד לבש את מדי הצבא וכשעמד בראש אגף המודיעין. הנה אחד הנושאים שהותירו בי חותם עמוק על אישיותו של האיש. הימים היו ימי מלחמת

אורי שגיא מוכר לרבים מאתנו כאיש צבא. נשא בתפקידים בכירים במערך הלוחם של צה"ל וגם בפסגת הלוחמה המודיעינית.

מה לאיש צבא בכיר שכזה ולחקלאות? למי שאינו יודע, אורי שגיא מגדל במושב כפר ביאליק זיתים על שטח של 200 דונם ומייצר מהם אחרי שנה 50 טונות של שמן זית איכותי שנמכר תחת המותג של

אורי שגיא והבוסתן לזכר הוריו

20.46x23.51	2/3	14	עמוד	י ב ר ל ש י א	30/10/2015	50304035-0
מועצת הזיתית - 28010						

"החקלאות כל עולמי"

אורי שגיא (איזנברג) נולד לפני 72 שנה במושב כפר ביאליק. הנחלה שלו על שטח של 35 דונם - זיתים. עם הזמן שכר ממגדלים אחרים במושב שפרשו מהתחום עוד ועוד שטחי גידול וכיום יש לו 200 דונם זיתים. בעבר, 20 שנה לאחור גידל גם אפרסמון ורימון. נשוי לגילה, רופאה אלטרנטיבית, הומאופתית, ילידת חיפה. הורים לשלושה: הבכור ד"ר גל שגיא(40), רופא ילדים במרכז הרפואי הדסה בירושלים, עבר לגור בבנימינה, נשוי+3. קרן(37) עורכת דין, רווקה. נועה(31) רווקה, רקדנית ריקוד מודרני וכוריאוגרפית, בוגרת הלהקה האמריקנית הידועה של אלון אייל.

ההורים של אורי שמשון ופנינה ז"ל ממייסדי מושב כפר ביאליק שעלה על הקרקע בחודש יולי 1934. האב נולד ביסוד המעלה ולמד חקלאות במקווה ישראל. הסבא רבא ממייסדי יסוד המעלה, דור רביעי לחקלאים. אורי שגיא דור שביעי בארץ.

במושב כפר ביאליק מתגורר גם אחיו של אורי, משה. חקלאי ואביו של אלון אייל איזנברג(52) לשעבר אלוף פיקוד העורף ובימים אלה בשלבי פרישה מצה"ל.

אורי שגיא סיים את שירותו בצה"ל בשנת 1997 כראש אמ"ן(אגף המודיעין) וכיהן לפני כן עוד בשלושה תפקידי אלוף: עוזר ראש אג"ם, מפקד המפח"ש (מפקדת חילות השדה, ששמה הוסב למז"י - מפקדת זרוע היבשה - ש.ו.) ואלוף פיקוד הדרום. שירת 35 שנים בצה"ל. החל את דרכו בצבא בחטיבת "גולני" עד שמונה למפקד החטיבה בדרגת אלוף משנה. אז עשה הסבה לשריון, מונה מפקד חטיבת טנקים ואח"כ מפקד אוגדה 36 ברמת הגולן בדרגת תת אלוף.

בוגר תואר ראשון בהיסטוריה כללית באוניברסיטת תל אביב ותואר שני מדעי המדינה. בוגר המכללה לבטחון לאומי בקרלייל, פנסילבניה, ארצות הברית.

במושב כפר ביאליק 78 נחלות חקלאיות. 20 אחוז מהתושבים

עדיין חקלאים. במושב מתגוררות 123 משפחות. המושב הוקם על ידי עולים ממרכז אירופה, שנים קראו להם "ייקים".

אחרי שסיים את השירות הצבאי מונה אורי שגיא ליושב ראש חברת המים הלאומית "מקורות" בשנים 2000-2003. שימש ראש צוות המשא ומתן לשיחות עם סוריה מטעמו של ראש הממשלה בשנים 1999-2000 - אהוד ברק.

אורי שגיא חיבר שני ספרים, שאחד מהם עורר סערה ציבורית רחבה. הספר הראשון "אורות בערפל" התרכז במצב המדיני-בטחוני ובעבודת המודיעין. הספר השני "היד שקפאה" מתאר משא ומתן עם סוריה ולבנון, מו"מ שקרס. עיקרו: קדושת האדמה מול קדושת החיים ומסקנתו של המחבר שהופיעה בספר: עם ישראל מפחד מהשלום יותר מהמלחמה.

בשנת 2013 "התפתיתי לבוז'י הרצוג" מציין שגיא - להיכנס לפוליטיקה והסכמתי להציג מועמדות לכנסת במפלגת העבודה. היתה מי ששיבשה לי את התכניות ועל כך עוד ידובר ויסופר" דברי אורי שגיא.

תחביביו של אורי שגיא: "אני קורא, אני מטייל, החקלאות כל עולמי".

שטחי הגידול, כי אבא אמר וכך זה נמשך גם כשפשטתי את מדי צה"ל. אני מכיר את הענף טוב. ואני אומר לך שמעון, זה לא יהיה לאורך ימים. התשומות בשמיים. המדינה עושה כסף על האזרחים. מחירי המים מטורפים, ללא כל צידוק, ללא כל הצדקה. למה בשכונת התקווה משלמים מחירים גבוהים כל כך. מים מותפלים עו" לים חצי דולר!"

מדגיש: "יש בישראל חקלאות מצוינת. מתקדמת. מודרנית. יש פה משבר עם

על ההחלטה להעניק לו פרס הצטיינות על פעילות חקלאית, אולם קודם לכן ראוי שנדע מהיכן שאב אורי שגיא את הידע ובחר להתמקד בתחום גידול זיתים וייצור שמן זית.

"התמקדתי בזיתים כי אבא שלי שמשון איזנברג ז"ל אמר לי בשעתו: "תראה אורי, אתה כל הזמן במדים, בצבא. לגדל זיתים צריך להקדיש פחות זמן מבענפי חקלאות אחרים". שמעתי בקול אבא. בשב" תות, היום החופשי מהמדים, ריססתי את

שמעון, את הדברים מיידע אישי. אין מה לחשוש". באיזה שקט נפשי, באיזה רוגע דיבר אז ראש אגף המודיעין של צה"ל והרגיע אותי ואת שאר הנוכחים באירוע. וכל השאר היסטוריה, ללא גרעין, ללא כימי, מעיראק.

מועצת הצמחים בחרה השנה באורי שגיא כחקלאי מצטיין בענף הזית. אורי קיבל את מגן ההוקרה מידי שר החקלאות אורי אריאל בטקס חגיגי בבית דגן. עוד נשמע את דעתו של אורי שגיא

18.35x23.35	3/3	עמוד 16	י ב ר ל ש י א	30/10/2015	50304062-0
מועצת הזייתי - 28010					

בפנייה ישירה לממשלה: "יש צרכים לאומיים להתיישבות חקלאית בגבול לבנון, גם אם היא אינה כלכלית. אם הישובים בערבה יפלו, ישראל איבדה קניין רציני בדרך לאילת. אולי אין ביקוש לצד החקלאי אבל תדאגו למרקם האנושי. לאן יילכו מכפר ויתקין כמשל? יש קיבוצים ומושבים לתפארת ומאיך יש ישובים שהאדמות שלהם הפכו לאדמות בור. חקלאים צריכים להתפרנס. לפעמים עוברים על החוק. אני לא בעד עבירות על החוק, אבל החקלאים חסרי אונים."

לאומיים להתיישבות חקלאית בגבול לבנון, גם אם היא אינה כלכלית. אם הישובים בערבה יפלו, ישראל איבדה קניין רציני בדרך לאילת. אולי אין ביקוש לצד החקלאי אבל תדאגו למרקם האנושי. לאן יילכו מכפר ויתקין כמשל? יש קיבוצים ומושבים לתפארת ומאיך יש ישובים שהאדמות שלהם הפכו לאדמות בור. חקלאים צריכים להתפרנס. לפעמים עוברים על החוק. אני לא בעד עבירות על החוק, אבל החקלאים חסרי אונים."

נשמע שאתה לא מאמין לאיש. בכל זאת שר אוצר חדש שקיבל את ארגז הכלים המלא שביקש כדי לשנות דברים.

"נתתי אמון מלא בשר האוצר משה כחלון ובהצהרותיו, וחוששני שאשתמש בביטוי ערבי - כלאם פאדי, לא רוצה משהו מעשי. אין לי פתרונות קסם אבל יש לי רעיונות וכיווני פעולה אפשריים. אין לשר כחלון זמן להיפגש אתי ולפי התשובות שאני לא מקבל מלשכת השר כנראה שלכחלון יהיה זמן כשהוא כבר לא יהיה שר אוצר."

אורי, לסיום, מה לדעתך הביא את מועצת הצמחים לבחור בך חקלאי מצטיין לשנת 2015?

"אולי מפני שאני יודע לגדל זיתים ולייצר שמן זית. ביקרו אצלי אנשי מועצת הזית. באו לבדוק אותי. ראו מה שאתה רואה עכשיו - חדר מיכלים נקי, מסודר, מאורגן. שטחי גידול מסודרים. טיפול נכון בשטח. ואתה יודע - אני מגדל גם תאנים, לימון, רימון, תמר, ענבים, בננות, שסק, חרובים, הכל בבוסתן אחד שהקמתי לזכר ההורים שלי". הבוסתן נושק לבית המגוריים שלו במושב.

והעובד הזר מקבל יותר מישראלי". אורי שגיא מערב, גם אם לא התכוון לכך במישרין, חקלאות ופוליטיקה ומי שלב גם את הבעיה הפלסטינית בדבריו: "אני מזהה פתרון שיפס את דעתם של מי שרוצים צדק חלוקתי. בינתיים רק מדבר רים על צדק. כל עוד ידברו על צדק היסטורי לא יהיה פתרון לבעיה שלנו עם הפלשתינים. אני מעדיף את הצדק שלנו אבל רק זה - זה לא עובד. כשעלינו ב-1973 אל החרמון בלילה לא חשבנו על צדק חלוקתי או חברתי ולא חשבנו שראוי לטעון משהו בשם הקיפוח החברתי. זו מדינת קיבוץ גלויות והפוליטיקאים רוצים להגיד ציח מצב במקום לפתור בעיות. כל הדיבורים אינם תחליף למעשים. תבואו הנה הפוליטיקאים לראות כיצד אני מעבד את האדמה ותפטרו אותי מאינדוקטרינציה על אהבת הארץ."

ממשיך: "אני דור שביעי בארץ ופה ושם תרמתי לקיום המדינה ובטחונה. הפתרון נמצא למטה ולא למעלה והדבר רים היפים והמילים הגבוהות מכסות על ערוות אי העשייה. עד עכשיו לא השכלנו לפתור בעיות יסוד של מי האדמה הזאת. החקלאות והחקלאים מחזיקים בשיניים את התחום. זה לא צידוק לעשייה לא כלכלית. בוודאי לא ראוי להעמיס את זה על הציבור. יש כאן משאב אדיר של אדמה. 20 אחוז מאדמות ארץ ישראל זה חקלאות. יש מיים בשפע והמחיר הורג את החקלאים. אסור שנהיה יבואנים של תוצרת. ועוד דבר חשוב: זה מירקם אנושי. תחליטו כמה צריכים להתפרנס מחקלאות כדי שהמדינה תענה על ביקושים וגם תייצא. ישראל יכולה להתגאות שהיא יכולה לספק את צריכת המזון שלה וגם לייצא."

ובפנייה ישירה לממשלה: "יש צרכים

החקלאים שאינם מסוגלים לעמוד בסי נרגיה בין אדמה-מים-מרקם אנושי. החקלאות המסורתית בנויה על קיבוצים ומושבים שבחלקם לא האמינו שהזמני שהשתנו וצריך לשדד מערכות, אולי אפי" לו רפורמה אגררית.

יש בקו הירוק 10.6 מיליון דונם. החקלאות יושבת על ארבעה מיליון דונם. מיליון דונם חקלאות לפני הקמת המדינה ועוד שלושה מיליון על "נכסי נפקדים". חלקם של הותיקים יושבים על קרקע שערכה לא יסולא בפז: כפר ביל"ו, כפר ויתקין, כפר יהושע, כפר ביאליק. צריך לתת קרקעות לפיתוח. מה תעשייה נה משפחות בכפר ביאליק שיקחו להם את האדמות? ממה יחיו? חלק ממתיישבי כפר ביאליק ואחרים הם במעמד של אריסים, אין להם מעמד קנייני בקרקע. חלק מהבתים אינם רשומים על שם החרברים."

מציע פתרון: "בקרקע שעל חלקה יושבת ההתיישבות, יש גם את המפתח לפתרון מצוקות חברתיות ופיתוח תושבי מדינת ישראל שאינם חקלאים. חקלאים יתרמו קרקע בתנאי שיהיה פתרון לתעסוקה חלופית. אני מבין את צרכי המדינה. כל היושבים על ארבעה מיליון הדונם זכאים למעמד לפחות של הדיור הציבורי. לי לא מרשים להוון את הקרקע בחלקת המגורים. רוב היושבים על האדמות אין להם מעמד קנייני וסטטוטורי. מחד גיסא צריך לתרום אדמות לפיתוח המדינה ומאיך גיסא לוודא שהיושבים על הקרקע מסוגלים לפרנס בתעסוקה חלופית, כי להתפרנס מחקלאות הולך להיות קשה יותר. תראה איך חיים מגדלי נשירים בגליל העליון ומגדלי פלפל בערבה. אי אפשר לעמוד מול מס מעסיקים (בינתיים הוא בוטל - ש.ו.) ומחירי המים